

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ОСВІТИ – РЕЗЕРВ ПІДВИЩЕННЯ ЇЇ ЯКОСТІ І ДОСТУПНОСТІ

Заліський А.А.

Розвиток освіти визначає рівень економічного, соціального і духовного прогресу суспільства, тож пріоритетним завданням органів управління освітою, керівників навчальних закладів є забезпечення якісної освіти, її доступності, конкурентоспроможності випускника.

Актуальність даних завдань підсилюється із запровадженням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), бо ж без знання персонального комп'ютера, без вільного володіння ІКТ та сучасними методами, як одних із пріоритетних напрямків розвитку освіти, не можна будувати плани на майбутнє.

Цілком очевидно, що вирішення зазначених питань потребує створення умов ефективного впровадження ІКТ в освіті, а саме:

- забезпечення сучасною комп'ютерною технікою шкіл області з відповідним ліцензійним програмним оснащенням;
- підключення комп'ютерної техніки у навчальних закладах до мережі Інтернет;
- повноцінне оснащення предметних кабінетів шкіл області мультимедійними засобами;
- кваліфіковане кадрове забезпечення вчителями інформатики, які обізнані не тільки в галузі впровадження ІКТ, а й у галузі програмування;
- комплектація комп'ютерних та предметних кабінетів, шкільних бібліотек педагогічними програмними засобами навчального та загального призначення;
- участь в освітніх програмах, експериментах та конкурсах, мета яких навчити вчителів й учнів практичним напрямкам впровадження ІКТ у навчальний процес.

На даний час в області комп'ютеризовано 90% шкіл, 93,8% загальноосвітніх шкіл І–ІІІ ступенів мають сучасні комп'ютерні класи і комплекси. Кількість учнів на один персональний комп'ютер становить 14,2 (по Україні — 32).

Реалії сьогодення свідчать, що для здійснення інформатизації освіти не менш важливим, ніж оснащення навчальних закладів персональними комп'ютерами, є забезпечення можливості підключення шкіл до мережі Інтернет. До

всесвітньої мережі підключено 68,8% навчальних закладів І–ІІІ ступенів області. Проте переважна більшість шкіл підключено за допомогою телефонного зв'язку, якість якого є недостатньою для забезпечення доступу до потужного Інтернету. Вирішенням даної проблеми стало підключення закладів освіти за допомогою альтернативних способів, таких як мобільний зв'язок, як це було запропоновано відділом освіти Бобровицької райдержадміністрації й активно впроваджується органами управління освітою області.

Наявність сучасного комп'ютерного комплексу або декількох значною мірою підвищує престиж навчального закладу. Але той факт, що у школі є комп'ютери, ще не є достатнім для того, щоб із впевненістю сказати, що заклад відповідає усім вимогам інформатизації. Це значною мірою залежить від рівня підготовки як молодих спеціалістів, так і вчителів із стажем роботи вільно використовувати інформаційно-комунікаційні технології в процесі навчання, бути активними учасниками тренінгів за різноманітними програмами з упровадження новітніх комп'ютерних розробок.

Швидкі темпи розвитку комп'ютерних технологій стали поштовхом для ретельних змін щодо структури та змісту шкільного

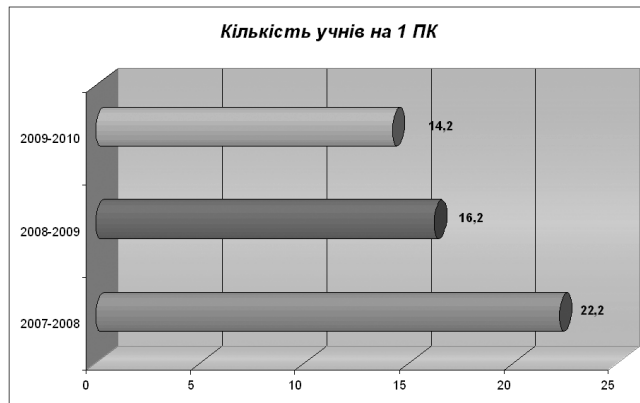

Рис 1

курсу інформатики. Це, у першу чергу, вимагає вдосконалення системи підготовки вчителів інформатики. Учитель інформатики повинен бути обізнаним із найсучаснішими новинками в галузі інформаційних технологій і вміти їх використовувати, мати підготовку вільно володіти основами програмування, упроваджувати та супроводжувати сучасні навчальні програмні комплекси. Саме тому, обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського для вчителів інформатики шкіл області систематично проводяться курси з проблемних питань, семінари, тренінги, конкурси та турніри.

Залишається актуальним на сьогоднішній день підвищення інформаційної культури вчителів-предметників. Але ж від умінь вчителя використовувати сучасні засоби навчання буде залежати розв'язання проблеми виховання людини, здатної орієнтуватися в морі інформації, організувати свій пошук, робити свою інформацію доступною для інших людей, тобто проблеми формування інформаційної культури його учнів. Тому до всіх навчально-тематичних планів курсів підвищення кваліфікації вчителів обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського включено тему «Інформаційні та телекомунікаційні технології у викладанні шкільних предметів» та запроваджено програму «Intel. Навчання для майбутнього», які розраховані на ознайомлення вчителів із засобами новітніх інформаційних технологій та їх дидактичними можливостями, формування знань і вмінь педагога в галузі застосування інноваційних технологій у процесі навчання

та виховання, поєднання зазначених комунікацій із традиційними.

Із стрімким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій не тільки комп'ютери, а й мультимедійні та педагогічні програмні засоби вже давно перейшли з розряду предмета вивчення до розряду засобу навчання. Ефективне використання зазначених засобів значною мірою залежить від рівня дидактичної обґрунтованості методичного забезпечення та підготовки викладацьких кадрів для їх використання.

Саме тому цілеспрямовано проводиться робота районними (міськими) методичними службами як у напрямку навчання педагогічних кадрів щодо активного використання продукції мультимедія в навчально-виховному процесі, так з оснащення навчальних закладів області сучасними програмними засобами не тільки в рамках апробації електронної продукції, яка надається Інститутом інноваційних технологій і змісту освіти України, а й власними зусиллями.

Підготовка кваліфікованого молодого вчителя як спеціаліста в галузі запровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій залежить від рівня організації навчального процесу у вищих педагогічних навчальних закладах.

Над зазначеною проблемою у нашій області працюють три виші: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя та Прилуцький гуманітарно-педагогічний коледж імені І.Я.Франка, співпраця з якими сприяє як підвищенню якості навчального процесу у школах, так і забезпеченню навчальних закладів висококваліфікованими спеціалістами.

Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій — це не простий і не безпроблемний процес, тому саме вдалий комплексний підхід до використання сучасних технічних, методичних, інформаційних ресурсів освіти дасть змогу забезпечити такі умови для становлення особистості дитини в межах навчального закладу, які б не тільки готували її до життя, а й сприяли підготовці всебічно розвиненої особистості, здатної повною мірою реалізувати себе в суспільному житті.